

Chatrč

Knihy | 30.12.2010 @ 19.32

Od jihu i od severu zní sonety a liebesbriefy pro knihu Chatrč od Wm. Paula Younga. Proto jsem si ji přečetl, abych zjistil, copak je na ní tak převratného, že se tak dobře prodává?

Autor: Wm. Paul Young
Nakladatelství: Knižní klub
Počet stran: 253
Rok vydání: 2007
ISBN: 978-80-242-2551-7

Kniha zaznamenává setkání Mackenzieho A. Phillipse s Bohem. Tu je třeba uvědomit si, že je to setkání smyšlené. Ačkoli autor všelijak mlží, aby nechal čtenáře na vážkách, děj Chatrče není skutečný z následujících důvodů:

Autor nikde autentičnost výslovně nedeklaruje.

Hlavní hrdina tvrdí, že jsou to události, které prožil, avšak sám žije pravděpodobně pouze v autorových představách:

Jak autor o sobě říká, je Williem i Mackem současně.
[potisk přebalu]

3. V poděkování autor uvádí osoby, které do díla vnašely tvůrčí podněty. Do autentického záznamu tvůrčí podněty nelze vnašet.

Když vám někdo bude tvrdit, že se Chatrč dobře čte, nevěřte mu. Chatrč nemá děj a nemá spád. Je to série rozhovorů hlavního hrdiny s Bohem v Jeho různých zjeveních. Dokonce i k samotnému rozuzlení, čili vyřešení Mackovy vnitřní krize, dojde jakoby deus ex machina, přičemž Deus je celou dobu na scéně a náhlé prolnutí emocionální a intelektuální roviny je poněkud účelové a rozpačité. Hodnota a poselství knihy proto neleží na poli literárního umění, leží v rozhovorech.

Autor říká přibližně toto: Tradiční představa o Bohu je mylná, hlas Boží se zredukoval na papír. Západní přístup k Bohu je řízen vrstvou teologicky erudované inteligence. (66) Člověk se ve své touze po nezávislosti stává soudcem světa a soudcem Boha, avšak hodnoty, kterými se řídí, jsou relativní. Systémy hodnot jsou zavádějící a vposledku škodlivé. Hodnota člověka je srovnávána s přežitím systému. Boží měřítko je jiné, neboť člověka miluje. Člověk sice usiluje o nezávislost, ten prvotní hřích, na nějž všechny další hříchy navazují, avšak u Boha nejde o výkon, ani o zapadnutí do člověkem vytvořených struktur. (148) Nejnezbytnější je pro člověka pouze návrat k Bohu, nic jiného. Instituce, systémy a hodnoty se Bohu protíví, neboť jedinou hodnotou je vztah člověka k Bohu a vztah člověka k lidem. Skrze to lze uchopit úplně vše, neboť jestliže záleží na něčem, pak záleží na všem. (236)

Postřehy jsou to nevšední a místy nečekaně hluboké. Je zde patrná návaznost na existencialismus a personalismus. Veliký přínos díla vidím v mezidenominačním dialogu, neboť autor se zaměřuje na pátrání po klíčovém článku víry.

Za sebe musím říci, že jsem si s bratrem Youngem velmi často radostně notoval, ztotožňoval se a spílal sám sobě, proč jsem už dávno toto nebo tamto sám neformuloval. :-)

Jen to mi rozum nedává, proč se autor pouští do boje s mylnými představami o Bohu smyšleným příběhem? A proč své myšlenky prodává jakoby v balíku Božího zjevení? To se přeci nedělá. Další nezdobou díla je ta pachut' a zatrpklost vůči tradičnímu křesťanství. Proč se autor tak koncepčně vznešeného díla snižuje k narážkám na ten strašný, Bohu protivný a úplně mrtvý náboženský tradicionalismus? Není to trochu ubohé?

Přesto kniha Chatrč oslovuje mnoho lidí. Vzkazuje jim, že s Bohem je třeba mít vztah, což bylo již známo, ale je třeba to připomínat. Jako normativní příručka či kultovní kniha je Chatrč nedostatečná a zavádějící. Jako křesťanská beletrie je

jedinečná a hodnotná. Přináší cosi zřídka vídaného, sice že autor opravdu přemýšlel, než vzal do ruky pero a já nelituji času, který jsem jí věnoval.

Uchopil jsem Chatrč jako výzvu k hlubšímu porozumění evangeliu a k zavilejšímu hledání Boha. Na tom totiž opravdu opravdu záleží.

Na závěr zacituji nádhernou myšlenku:

„... Nic není tak, jak by to mělo být, jak by si Taťka přál, aby to bylo, a jak to jednoho dne bude. Právě teď se váš svět topí v temnotě a chaosu a těm, které on obzvlášť miluje, se dějí hrozné věci.“

„Tak proč s tím něco neudělá?“

„Už to udělal...“

„Myslíš to, co učinil Ježíš?“

„Copak jsi neviděl i Taťkovy jizvy?“

„Nechápal jsem to. Jak by mohl...“

„Z lásky. Zvolil si cestu kříže, kde milosrdenství slaví trumf nad spravedlností, pro lásku. Byl bys raději, kdyby si vybral správnost pro každého?, pane soudce?“ A při těch slovech se usmála.

„Ne, nechci,“ řekl se sklopenou hlavou. „Ne pro sebe ani pro svoje děti.“

[164–165]

<https://selah.cz/knihy/chatrc/>